

Sviatosti služby spoločenstvu

Sviatosť posvätného stavu

Čo je sviatosť posvätného stavu?

Ten, kto prijíma sviatosť posvätného stavu, dostáva osobitnú účasť na Kristovom kňazstve, ktorá sa kvalitatívne líši od všeobecného kňazstva veriacich. Sviatostné kňazstvo je dar Ducha Svätého, ktorý udeľuje Kristus prostredníctvom Cirkvi. Zo sviatostného kňazstva nevyplýva úloha plniť iba určitú funkciu alebo zastávať nejaký úrad. Vysviackou dostáva kňaz konkrétnu moc a poslanie slúžiť svojim bratom a sestrám vo viere. Sviatosť posvätného stavu má tri stupne: biskupský stav (episkopát), kňazský stav (presbyterát), diakonský stav (diakonát).

Aké miesto má sviatosť posvätného stavu v Božom pláne spásy?

Kňazi Starého zákona boli predovšetkým prostredníkmi medzi nebo a zemou, medzi Bohom a jeho národom. Ježiš Kristus ako jediný „*prostredník medzi Bohom a ľuďmi*“ (1 Tim 2,5) toto starozákonné kňazstvo naplnil, dovŕšil a ukončil. Po Ježišovej vykupiteľskej obete môže existovať už iba sviatostné kňazstvo v Kristovi, v Kristovej obete na kríži a *skrze* Kristovo povolanie a apoštolské poslanie. Katolícky kňaz, ktorý udeľuje sviatosti, nekoná na vlastnú päsť, z vlastnej moci alebo zo svojej morálnej dokonalosti, ale „*in persona Christi*“ – v osobe Krista. Vysviackou v ňom rastie Kristova pemieňajúca, uzdravujúca a zachraňujúca moc, ktorou slúži zverenému ľudu.

Kto môže prijať sviatosť posvätného stavu?

Za diakona, kňaza a biskupa môže byť platne vysvätený muž, ktorý prijal katolícku vieru, bol v nej pokrstený a je Cirkvou povolaný na tento úrad.

Aký účinok má diakonská vysviacka?

Diakon je ustanovený pre osobitnú službu Cirkvi. Zastupuje totiž Krista, ktorý „*neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých*“ (Mt 20,28). V liturgii diakonskej vysviacky sa hovorí: „Posilnení darom Ducha Svätého bude pomáhať biskupovi a jeho kňazom v službe slova, oltára a charity. Stane sa služobníkom všetkých.“ Prvotným vzorom diakona je svätý mučeník Štefan, ktorý bol medzi prvými siedmimi diakonmi, ktorých ustanovili apoštoli, keď sa v službe prvotnej cirkvi v Jeruzaleme cítili preťažení množstvom charitatívnych úloh. Neskôr sa diakonská služba stala na dlhé storočia len nižším stupňom na ceste ku kňazstvu. Dnes sú opäť do tejto služby povolaní jednak tí, ktorí žijú v celibáte, ako aj ženatí muži. Takto chápaná diakonská služba nanovo zdôrazňuje služobný charakter Cirkvi. Zároveň poskytuje kňazom pomoc v duchu prvotnej Cirkvi tým, že diakon prijíma predovšetkým pastoračné a sociálne úlohy v Cirkvi. Aj diakonská vysviacka vtláča celoživotnú a nezrušiteľnú pečať.

Aký účinok má kňazská vysviacka?

Pri kňazskej vysviacke Duch Svätý vtlača kňazovi nezmazateľnú pečať, ktorou ho pripodobňuje Kristovi a dáva mu schopnosť konať v Ježišovom mene. Kňaz ako spolupracovník svojho biskupa má hlásať Božie slovo, udeľovať sviatosti a predovšetkým sláviť Eucharistiu.

Aký účinok má biskupská vysviacka?

Biskupskou vysviackou sa udeľuje plnosť sviatosti posvätného stavu. Po vysvätení sa biskup stáva právoplatným nástupcom apoštolov a vstupuje do biskupského zboru. Od okamihu svojho vysvätenia je zodpovedný za celú Cirkev spolu s ostatnými biskupmi a s pápežom. Biskupskou vysviackou sa mu udeľuje poslanie učiť, posväcovať a spravovať. Biskup, ktorý spolu s kňazmi a diakonmi ako so svojimi vysvätenými spolupracovníkmi vykonáva pastiersku službu, je viditeľným princípom a základom miestnej cirkvi (biskupstva alebo diecézy).

Ako sa odlišuje všeobecné kňazstvo všetkých veriacich od sviatostného kňazstva?

Každý kresťan je povolaný ku všeobecnému kňazstvu, aby v Božom mene pôsobil vo svete a prinášal mu Božie požehnanie a milosť. Pri Poslednej večeri a pri rozoslaní apoštolov dal však Ježiš niektorým posvätnú moc na službu veriacim. Preto len títo vysvätení kňazi zastupujú Ježiša, Pastiera svojho ľudu a Hlavu svojho tela – Cirkvi. Všetci by sme mali nanovo objaviť Boží dar pre Cirkev, ktorým je vysvätený kňaz, ktorý medzi nami zastupuje samého Pána.